

**“РЎЙХАТДАН ЎТКАЗИЛГАН”**

Ўзбекистон Республикаси  
Адлия вазирлиги ҳузуридаги  
Давлат хизматлари агентлиги  
томонидан 2020 йил “14” мартдаги  
713443 - сон реестр рақами билан

**“ТАСДИҚЛАНГАН”**

«Ўзбекистон миллий электр  
тармоқлари» акциядорлик жамияти  
Ягона акциядорининг  
2020 йил “10” мартдаги 8-сон  
қарори билан

**«O'ZBEKISTON MILLIY ELEKTR TARMOQLARI»  
АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ  
УСТАВИ**  
(янги таҳрирда)

## I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Ушбу Устав Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги, “Қимматли қоғозлар бозори тўғрисида”ги, “Электр энергетикаси тўғрисида”ги Қонунлари ва бошқа қонун ҳужжатлари асосида ишлаб чиқилган.

1.2. «Ўзбекистон миллий электр тармоқлари» акциядорлик жамияти (кейинги ўринларда «Жамият» деб юритилади) Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикасида электр энергетика тармоғини янада ривожлантириш ва ислоҳ қилиш стратегияси тўғрисида» 2019 йил 27 мартдаги ПҚ-4249-сон қарори асосида ташкил этилган.

1.3. Жамиятнинг фирма номи:

1.3.1. Ўзбек тилида:

Тўлиқ номи: «O'zbekiston milliy elektr tarmoqlari» aksiyadorlik jamiyati.

Қисқартирилган номлари: «O'zbekiston MET» AJ ёки «O'zMET» AJ.

1.3.2. Рус тилида:

Тўлиқ номи: Акционерное общество «Национальные электрические сети Узбекистана».

Қисқартирилган номлари: АО «НЭС Узбекистана» ёки АО «НЭСУ».

1.3.3. Инглиз тилида:

Тўлиқ номи: Joint Stock Company «National electric grid of Uzbekistan».

Қисқартирилган номлари: JSC «NEG of Uzbekistan» ёки JSC «NEGU».

1.4. Жамиятнинг почта манзили ва жойлашган жойи: 100084 Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани, Осиё кўчаси, 42.

1.5. Жамиятнинг электрон почта манзили: [info@uzbekistonmet.uz](mailto:info@uzbekistonmet.uz)

1.6. Жамиятнинг расмий веб-сайти: [www.uzbekistonmet.uz](http://www.uzbekistonmet.uz)

1.7. Жамият Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 27 мартдаги ПҚ-4249-сон «Ўзбекистон Республикасида электр энергетика тармоғини янада ривожлантириш ва ислоҳ қилиш стратегияси тўғрисида»ги қарорига асосан «Ўзбекэнерго» акциядорлик жамиятининг Республика электр энергетикаси тизимида диспетчерлик-бошқарувини амалга ошириш, амалдаги электр энергиясини экспорт ва импорт қилиш, ягона сотиб олувчи сифатида харид қилиш ва сотиш ҳамда магистрал электр тармоқлари орқали узатиш бўйича ҳуқуқий вориси ҳисобланади.

1.8. Жамият бошқа давлатлар, халқаро институтлар ва ташкилотлар билан электр энергетикаси масалалари борасида қонунчиликда белгиланган тартибда ҳамкорлик қилади.

1.9. Жамият ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикасининг Қонунларига ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари, Қарорлари ва Фармойишларига, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарорлари ва фармойишларига, бошқа норматив-ҳуқуқий ва умуммажбурий тусдаги меъёрий ҳужжатларга, шунингдек ушбу Уставга амал қилади.

1.10. Жамият юридик шахс бўлиб, у ўз мустақил балансида ҳисобга олинган алоҳида мол-мулкка, шу жумладан ўзининг устав капиталига берилган мол-мулкка эга бўлади, ўз номидан мулкий ва шахсий номулкий ҳуқуқларни олиши ҳамда амалга ошириши, зиммасига мажбуриятлар олиши, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

1.11. Жамият давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан эътиборан юридик шахс мақомига эга бўлади. Жамият фаолият кўрсатиш муддати чекланмаган ҳолда ташкил этилади.

1.12. Жамият Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ва ундан ташқарида банк ҳисобварақлари очишга ҳақлидир.

1.13. Жамият ўзининг номи ёзилган штамп ва бланкларга, ўз тимсолига, шунингдек, белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган товар белгисига ҳамда фуқаролик муомаласи иштирокчиларининг, товарларнинг, ишларнинг ва хизматларнинг хусусий аломатларини акс эттирувчи бошқа воситаларга эга бўлишга ҳақли.

1.14. Жамият ўз мажбуриятлари юзасидан ўзига тегишли барча мол-мулк билан жавобгар бўлади.

1.15. Акциядорлар жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди ва унинг фаолияти билан боғлиқ зарарларнинг ўрнини ўзларига тегишли акциялар қиймати доирасида қоплаш таваккалчилигини ўз зиммасига олади.

1.16. Жамият ўз акциядорларининг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди.

## **II. ЖАМИЯТ ФАОЛИЯТИНИНГ МАҚСАДИ, АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ ВА ФУНКЦИЯЛАРИ**

2.1. Жамият ўз фаолиятини тижорат асосида амалга оширади ва фаолият соҳасининг асосий мақсади фойда олишдир.

2.2. Жамият фаолиятининг мақсадлари:

- республиканинг магистрал электр тармоқларидан фойдаланиш ва уларни ривожлантириш;

- электр энергияни республиканинг магистрал электр тармоқлари орқали етказиб бериш ва давлатлараро транзитни амалга ошириш;

- электр энергияни экспорт ва импорт қилиш, шунингдек, қўшни давлатларнинг электр энергетика тизими билан ҳамкорлик қилиш;

- электр энергияси ишлаб чиқарувчи, шу жумладан хусусий капитал иштирокидаги корхоналарни, шунингдек магистрал ва ҳудудий электр тармоқларини ягона оператив-диспетчерлик бошқариш;

- электр энергияси ишлаб чиқарувчи, шу жумладан хусусий капитал иштирокидаги корхоналардан электр энергиясини ягона харид қилувчи функциясини бажариш, шунингдек, электр энергияни ҳудудий электр тармоқлари корхоналарига сотиш;

- ягона электр энергетикаси тизимининг хавфсиз ва ишончли ишлаб туришини таъминлаш;

- электр энергиясини ҳосил қилиш ва унинг истеъмоли балансини шакллантиришда иштирок этиш ҳамда электр энергиясини узатиш (етказиб бериш) тарифлари юзасидан таклифлар киритиш;

- ягона электр энергетикаси тизимининг ишлаб туриши режимини белгилаш;

- магистрал электр тармоқларини бошқариш;

- магистрал электр тармоқлари ташкилотлари фаолиятини мувофиқлаштириш ва устидан назоратни амалга ошириш;

- магистрал электр тармоқлари объектларидаги созлаш, таъмирлаш ва лойиҳа ишларни ишлаб чиқиш ва мувофиқлаштириш, ҳамда техник хизматларни кўрсатиш;

- магистрал электр тармоқлари объектларида электр энергияси ва ёқилғи-энергетика ресурсларидан оқилона фойдаланиш чора-тадбирларининг ишлаб чиқилиши ва амалга оширилишини ташкил этиш;

- магистрал электр тармоқлари объектларида меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик техникасига доир ишларни мувофиқлаштирилишини амалга ошириш.

- қонун ҳужжатларида белгиланган ишларни амалга ошириш.

2.3. Жамият фаолиятининг асосий йўналишлари ва вазифалари қуйидагилардан иборат:

- магистрал электр тармоқлари тизими орқали электр энергиясини барқарор узатиб (етказиб) берилишини таъминлаш;

- магистрал электр тармоқларини ривожлантиришнинг қисқа муддатли ва узок муддатли истиқболларини ҳамда мақсадли дастурларини ишлаб чиқиш;

- электр энергияси ишлаб чиқариш ва истеъмол қилиш балансларини шакллантиришда иштирок этиш;

- магистрал электр тармоқларини замонавий асбоб-ускуналар ва илғор технологиялар асосида, шу жумладан хорижий инвестициялар ҳисобига, реконструкция қилиш, замонавийлаштириш, техника билан қайта жиҳозлаш ва янада ривожлантириш;

- магистрал электр тармоқлари орқали электр энергиясини узатишда технологик йўқотишларни (исрофларини) камайтириш чора-тадбирларини амалга оширилишини ташкил этиш;

- Жамиятнинг ташкилий тузилмасига кирувчи корхона ва ташкилотларга ахборот хизматларини кўрсатиш;

- магистрал электр тармоқлари объектларида ишлаш ва хизмат кўрсатиш учун кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш, уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш;

- хорижий ташкилот ва корхоналар билан иқтисодий, техникавий, технологик ва инвестицион ҳамкорликни амалга ошириш ва кенгайтириш;

- республика ва дунё бозори конъюктурасини ўрганган ҳолда магистрал электр тармоқлари объектларини модернизациясига ва кенгайтирилишига инвестицияларни жалб этиш;

- Жамият фаолияти жараёнига янги технологияларни ва менежментнинг илғор усулларини жорий этиш;

- энергетик қувватларнинг ўзаро боғланган ва мувозанатлаштирилган тарзда Жамиятнинг ривожланиши дастурларини ишлаб чиқиш;

- Жамиятга тегишли бўлган мулкни ва акциялар пакетларини самарали бошқаришни таъминлаш.

2.4. Қўйилган вазифаларни бажариш учун Жамият қуйидаги функцияларни амалга оширилишини таъминлайди:

- унга берилган ҳуқуқлар чегарасида масалаларни ҳал қилиш ва тасарруфидаги корхоналарни бошқариш;

- Жамият таркибига кирган корхоналарга замонавий корпоратив бошқарув тизимини жорий этиш;

- магистрал электр тармоқларини ривожлантириш концепциясини ва миллий дастурларини ишлаб чиқишда қатнашиш;

- магистрал электр тармоқлари объектларида эксплуатация фаолиятини, қурилиш-монтаж ишларини, лойиҳа ишлари ва тадқиқотларни мувофиқлаштириш;

- электр энергетикаси тизими объектларининг (электр станциялари ва тармоқлари) уйғун ишлашини кечаю-кундуз оператив диспетчерлик бошқариш;

- магистрал электр тармоқлари объектларини қайта техник жиҳозлаш, қуриш, реконструкция қилиш ва таъмирлаш, ускуналарни замонавийлаштириш йўли билан асосий ишлаб чиқариш фондларини янгилаш;

- электр энергиясини узатиш (етказиб бериш) ва сотиш;

- бошқа энергетик тизимлар учун электр энергияси (қувват)ни транзит қилиш хизматларини амалга ошириш;

- электр энергиясини ишлаб чиқариш, узатиш ва сотиш билан шуғулланадиган корхоналар билан шартномавий муносабатларни амалга ошириш;

- қонунчиликда белгиланган тартибда акциялар ва бошқа қимматли қоғозларни алмаштириш, сотиб олиш ва сотиш бўйича битимларни амалга ошириш;

- ишлаб чиқариш, тижорат ва илмий-техник фаолиятига маблағларни инвестициялаш;

- бозор конъюктурасини ўрганиш ва таҳлил қилиш, маркетинг ва консалтинг фаолиятини амалга ошириш;

- Жамият ижтимоий ривожланиши, меҳнат жамоасининг ижтимоий қўллаб қувватлаш ва ҳимояси бўйича стратегия ва тактикасини шакллантириш;

- Жамиятнинг ишлаб чиқариш ва хизмат харажатларини камайтириш, молия-хўжалик фаолияти рентабеллигини ошириш;
- электр энергиясини узатиш (етказиб бериш) ва сотишда замонавий ҳисоблаш ўзаро ҳисоб-китоб тизимларини жорий этиш;
- янги ишлаб чиқариш, товар, инжиниринг, молия-кредит ташкилий тузилмаларини ва уларнинг бирикмаларини шакллантириш;
- Жамият тизимидаги корхона ва таркибий бўлинмалари учун кадрларни тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил қилиш;
- Жамият тизими ходимларини ижтимоий ҳимоя қилиш ва корхоналарда меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича ишларни ташкил этиш;
- ташқи иқтисодий фаолиятни амалга ошириш;
- янги халқаро иқтисодий алоқаларни ташкил қилиш.

2.5. Кўрсатиб ўтилганлар билан бир қаторда Жамият қуйидагиларни ҳам амалга ошириши мумкин:

- юридик ва жисмоний шахсларга консалтинг, техник хизмати, қурилиш, ахборот, лизинг ва маркетинг хизматларини кўрсатади;
- франчайзинг фаолиятини амалга оширади;
- савдо кўргазмалари ва ярмаркаларида қатнашади ва уларни уюштириш;
- «ноу-хау» патентларини ва рационализаторлик таклифларини сотиб олиш ва сотишни амалга ошириш.

2.6. Жамият Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигида тақиқланмаган бошқа фаолият турларини ҳам амалга оширишга ҳақлидир. Махсус рухсатнома (лицензия) олишни талаб қиладиган фаолият турлари билан Жамият шундай лицензия олганидан кейин шуғулланиши мумкин.

### **III. ЖАМИЯТНИНГ УСТАВ КАПИТАЛИ, УНИ ОШИРИШ ВА КАМАЙТИРИШ ТАРТИБИ**

3.1. Жамиятнинг Устав капитали акциядорлар олган жамият акцияларининг номинал қийматидан ташкил топади.

3.2. Жамиятнинг устав капитали 474 054 788 400 (тўрт юз етмиш тўрт миллиард эллик тўрт миллион етти юз саксон саккиз минг тўрт юз) сўмни ташкил қилади. У хар бирининг номинал қиймати 100 сўм бўлган 4 740 547 884 дона оддий акциялардан ташкил топган.

#### **Жамиятнинг устав капиталини кўпайтириш**

3.3. Жамиятнинг Устав капитали кўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтирилиши мумкин.

3.4. Кўшимча акциялар Жамият томонидан ушбу уставда белгиланган эълон қилинган акциялар сони доирасидагина жойлаштирилиши мумкин.

3.5. Жамият устав капиталини ошириш мақсадида жойлаштирилган акцияларига кўшимча равишда чиқариши мумкин бўлган эълон қилинган акциялари миқдори - номинал қиймати 100 (юз) сўм бўлган 100 000 000 000 (юз миллиард) дона оддий акциялардан иборат.

3.6. Кўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан Жамият устав капиталини кўпайтириш тўғрисидаги қарор акциядорлар умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади.

3.7. Кўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан Жамият устав капиталини кўпайтириш тўғрисидаги қарорда жойлаштириладиган кўшимча оддий акцияларнинг умумий қиймати, сони, номинал қиймати, жойлаштириш тартиби, усули, муддати, жойлаштириш (акцияларнинг биржа ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархи, акциялар учун тўлов тартиби, амалга ошмаган деб топиш улуши ва амалга ошмаган

деб топилган тақдирда акциялар учун қабул қилинган тўлов воситаларини қайтариш тартиби белгиланади.

3.8. Жамиятнинг устав капитали кўпайтирилаётганда жамиятнинг қўшимча акцияларига унинг ўз капитали ҳисобидан, шунингдек ҳақини қўшимча акциялар билан тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинган дивидендлар ҳисобидан ҳақ тўланган тақдирда, бундай акцияларни жойлаштириш жамият акцияларининг номинал қиймати бўйича амалга оширилади.

3.9. Жамиятнинг акцияларига ҳақ тўлаш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

### **Жамиятнинг устав капиталини камайтириш**

3.10. Жамиятнинг устав капитали акцияларнинг умумий сонини қисқартириш йўли билан, шу жумладан акцияларнинг бир қисмини кейинчалик бекор қилган ҳолда Жамият томонидан акцияларни олиш йўли билан камайтирилиши мумкин.

3.11. Жамиятнинг устав капиталини камайтириш тўғрисидаги ва Жамият уставига тегишли ўзгартишлар киритиш ҳақидаги қарорлар акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади.

3.12. Жамиятнинг устав капиталини камайтириш тўғрисида қарор қабул қилинаётганда Жамият акциядорлар умумий йиғилиши устав капиталини камайтириш сабабларини кўрсатади ва уни камайтириш тартибини белгилайди.

## **IV. ЖАМИЯТНИНГ КОРПОРАТИВ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ ВА БОШҚА ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАРИ**

4.1. Жамият корпоратив облигацияларни ва бошқа қимматли қоғозларни чиқаришга ҳамда жойлаштиришга ҳақли.

4.2. Жамият корпоратив облигациялари Жамият акцияларига айирбошланадиган қимматли қоғозлар бўлиши мумкин.

4.3. Жамият мол-мулк билан таъминланган корпоратив облигацияларни уларни чиқариш тўғрисидаги қарор қабул қилиш санасидаги ўз капитали миқдори доирасида чиқаришга ҳақли.

4.4. Жамият томонидан корпоратив облигацияларни чиқариш, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган корпоратив облигацияларни чиқариш Жамият кузатув кенгашининг қарорига кўра амалга оширилади.

4.5. Жамият томонидан Жамият кузатув кенгашининг қарорига кўра акцияларга айирбошланадиган корпоратив облигациялар чиқарилган тақдирда, мазкур қарор Жамият кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан юир овоздан қабул қилиниши керак.

## **V. ЖАМИЯТ ФОЙДАСИНИ (ЗАРАРИНИ) ТАҚСИМЛАШ ВА ДИВИДЕНД ҲИСОБЛАШ ТАРТИБИ**

5.1. Амалдаги қонунчиликка асосан бюджетга солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар тўланганидан сўнг Жамият ихтиёрида қоладиган соф фойда, шунингдек ўтган даврлардаги тақсимланмаган соф фойда акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тақсимланади.

5.2. Жамият зарарини қоплаш акциядорлар умумий йиғилиши қарори асосида захира фонд маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

5.3. Дивиденд фойданинг акциядорлар ўртасида тақсимланадиган қисмидир.

5.4. Жамият молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги, тўққиз ойи натижаларига кўра ва (ёки) молиявий йил натижаларига кўра жойлаштирилган акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилиш ҳақли.

5.5. Жамият молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги, тўққиз ойи натижаларига кўра дивидендлар тўлаш тўғрисидаги қарори тегишли давр тугагандан кейин уч ой ичида қабул қилиниши мумкин.

5.6. Акциялар бўйича дивидендлар тўлаш, дивиденднинг миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби тўғрисидаги қарор молиявий ҳисоботнинг ишончилиги ҳақида аудиторлик хулосаси мавжуд бўлган тақдирда, молиявий ҳисобот маълумотлари асосида Жамият кузатув кенгаши тавсияси асосида акциядорлар умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади. Дивидендлар тўлаш тўғрисидаги қарорда дивидендлар тўлаш бошланадиган ва тугалланадиган саналар кўрсатилган бўлиши лозим.

5.7. Дивидендлар тўлаш муддати ва тартиби Жамият акциядорлар умумий йиғилиши қарори билан белгиланади. Дивидендлар тўлаш муддати шундай қарор қабул қилинган кундан эътиборан 60 кундан кеч бўлмаслиги лозим.

5.8. Жамият:

- Жамият устав капиталининг ҳаммаси унинг таъсис этилиши чоғида тўлиқ тўлаб бўлунгунига қадар;

- агар дивидендлар тўланадиган пайтда Жамиятда банкротлик белгилари мавжуд бўлса ёки Жамиятда шундай белгилар дивидендларни тўлаш натижасида пайдо бўлса;

- агар Жамият соф активларининг қиймати унинг устав капитали ва захира фонди суммасидан кам бўлса, акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳамда дивидендлар тўлашга ҳақли эмас.

Ушбу моддада кўрсатилган ҳолатлар тугатилгач, Жамият ҳисобланган дивидендларни акциядорларга тўлаши шарт.

5.9. Жамият дивидендларнинг миқдорини улардан ундириладиган солиқларни инобатга олмаган ҳолда эълон қилади. Жамият тўланадиган дивидендлар миқдори тўғрисидаги маълумотларни корпоратив ахборот ягона порталида ва Жамиятнинг расмий веб-сайтида қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда эълон қилади.

## **VI. ЖАМИЯТНИНГ ЗАХИРА ВА БОШҚА ФОНДЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ**

6.1. Жамият соф фойдаси ҳисобидан:

- Жамият устав капиталининг 15 (ўн беш) фоизи миқдорида захира фонди;

- Жамият Кузатув кенгаши томонидан аниқланадиган, Жамият фаолияти учун зарур бўлган бошқа фондларни тузишга ҳақли.

6.2. Жамият захира фондига ушбу Уставда белгиланган миқдорга етгунига қадар ҳар йили соф фойдадан 5 фоиз миқдоридан кам бўлмаган ажратмалар ўтказилади.

6.3. Бошқа маблағлар мавжуд бўлмаган тақдирда, Жамиятнинг захира фонди Жамиятнинг зарарлари ўрнини қоплаш, Жамиятнинг корпоратив облигацияларини муомаладан чиқариш ва Жамиятнинг акцияларини қайтариб сотиб олиш учун мўлжалланади.

6.4. Жамиятнинг захира фондидан бошқа мақсадлар учун фойдаланиш мумкин эмас.

## **VII. ЖАМИЯТНИНГ БОШҚАРУВ ОРГАНЛАРИ**

7.1. Жамиятнинг бошқарув органлари қуйидагилардан иборат:

- Акциядорларнинг умумий йиғилиши;

- Кузатув кенгаши;

- Ижроия органи-бошқарув.

### **Акциядорлар умумий йиғилиши**

7.2. Акциядорларнинг умумий йиғилиши жамиятнинг юқори бошқарув органидир.

7.3. Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига куйидагилар киради:

- Жамият уставига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки жамиятнинг янги таҳрирдаги уставини тасдиқлаш;
- Жамиятни қайта ташкил этиш;
- Жамиятни тугатиш, тугатувчини (тугатиш комиссиясини) тайинлаш ҳамда оралик ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;
- Жамият Кузатув кенгашининг сони ва таркибини белгилаш, уларнинг аъзоларини сайлаш ва уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш. Кузатув кенгаши аъзоларига мукофот ва компенсациялар тўлаш;
- эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;
- Жамиятнинг устав капиталини кўпайтириш ва жамият устав капиталини кўпайтириш билан боғлиқ бўлган ўзгартиришларни жамият уставига киритиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- Жамиятнинг устав фондини камайтириш;
- ўз акцияларини қайта сотиб олиш;
- Жамиятнинг ташкилий тузилмасини тасдиқлаш, Жамият ижроия органининг фаолияти тартибини белгилаб берувчи Низомни тасдиқлаш;
- Корпоратив бошқарув кодекси тавсияларига риоя этиш мажбуриятини олиш тўғрисида қарор қабул қилиш ва хабарни ошкор қилиш шаклини тасдиқлаш;
- Жамиятнинг бошқарув органлари тўғрисидаги, шу жумладан ички назорат, дивиденд сиёсати тўғрисидаги, манфаатлар қарама-қаршилиги вақтида ҳаракат қилиш тартиби тўғрисидаги низомларини тасдиқлаш;
- Жамиятнинг ижроия органига тўланадиган ҳақ ва (ёки) компенсацияларни, шунингдек уларнинг энг юқори миқдорларини белгилаш;
- мажбурий аудиторлик текширувини ўтказиш учун аудиторлик ташкилотини белгилаш, унинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;
- ҳар йили мустақил профессионал ташкилотлар – маслаҳатчиларни жалб қилган ҳолда бизнес-жараёнлар ва лойиҳаларнинг Жамиятнинг ривожланиш мақсадларига мувофиқлиги юзасидан таҳлил ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- Жамият тафтиш комиссиясининг аъзоларини сайлаш ва уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, шунингдек Тафтиш комиссияси тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш, Тафтиш комиссияси аъзоларига мукофот ва компенсациялар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- Жамиятнинг йиллик ҳисоботини ва йиллик бизнес-режасини, шунингдек жамият фаолиятининг асосий йўналишларини ва мақсадидан келиб чиққан ҳолда жамиятни ўрта муддатга ва узоқ муддатга ривожлантиришнинг аниқ муддатлари белгиланган стратегиясини тасдиқлаш;
- Жамиятнинг йиллик ҳисоботини тасдиқлаш;
- Жамиятнинг фойдаси ва зарарларини тақсимлаш;
- ҳомийлик (хайрия) ёки беғараз ёрдам кўрсатиш (олиш) тартиби ва шартларини белгилаш, уларни амалга ошириш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- электрон почта орқали (электрон рақамли имзо билан тасдиқланган ҳолда), шунингдек, ўз ваколатини вакилга бериш йўли билан овоз бериш ёки умумий йиғилишни видеоконференц-алоқа тарзида ўтказиш тартибини белгилаш (тасдиқлаш);
- акциядорларнинг умумий йиғилишида ҳисобот берувчи Жамият бошқарув ва назорат органлари маърузалари (ҳисоботлари) шакли ва мазмунига бўлган талабларни, акциядорлар умумий йиғилиши давомийлигини белгилаш;
- Жамият Кузатув кенгашининг ва тафтиш комиссиясининг ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан, жамиятни бошқаришга доир қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан жамият Кузатув кенгашининг ҳисоботларини ва тафтиш комиссиясининг хулосаларини эшитиш;



- акциядорлар умумий йиғилишининг регламентини тасдиқлаш;
- акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;
- акцияларни майдалаш ва йириклаштириш;
- қонунчиликда назарда тутилган ҳолларда йирик битимлар тузиш ҳақида қарор қабул қилиш;
- қонунчиликда назарда тутилган ҳолларда Жамиятнинг аффилиланган шахслари билан битимлар тузиш ҳақида қарор қабул қилиш;
- Жамиятнинг кундалик хўжалик фаолиятини юритиш жараёнида тузиладиган битимларни аниқлаш;
- дивидендлар тўлаш ҳақида қарор қабул қилиш, акцияларнинг ҳар бир тоифаси ва тури бўйича дивиденд миқдори, тўлов шакли ва тартибини белгилаш;
- қонунчиликда ва мазкур Уставда кўзда тутилган бошқа масалаларни ҳал этиш.

7.4. Агар қабул қилиниши лозим бўлган қарор бўйича қонунчиликка ва ушбу Уставга мувофиқ Жамият қузатув кенгашининг тавсияси ёки қузатув кенгаши томонидан дастлабки тарзда маъқулланиши лозим бўлса, бундай қарорлар Жамият акциядорлари умумий йиғилиши томонидан шундай тавсиялар олингандан сўнг ёки дастлабки тарзда маъқулланганидан сўнг қабул қилинади.

7.5. Жамият ҳар йили Акциядорларнинг умумий йиғилишини (акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишини) ўтказиши шарт.

Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши одатда – июн ойининг охиригача жума кунда ўтказилади, лекин молия йили тугаганидан кейин камида олти ойдан кечиктирмай ўтказилиши лозим. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида Жамият кенгаши ва тафтиш комиссиясини сайлаш тўғрисида, бошқарув аъзолари билан тузилган шартноманинг муддатини узайтириш, уни қайта тузиш ёки бекор қилиш мумкинлиги ҳақидаги масалалар, шунингдек Жамиятнинг йиллик ҳисоботи ва бошқа ҳужжатлари кўриб чиқилади ва тегишли қарорлар қилинади.

7.6. Акциядорларнинг умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалалар жамиятнинг ижроия органи ҳал қилиш учун берилиши мумкин эмас.

7.7. Акциядорларнинг умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалалар Жамият Қузатув кенгаши ҳал қилиши учун берилиши мумкин эмас, қонун ҳужжатларида кўрсатилган ҳоллар бундан мустасно:

7.8. Акциядорлар умумий йиғилишини ташкиллаштириш ва унинг ваколатига киритилган масалалар бўйича қарорлар қабул қилиш, “Акциядорлар умумий йиғилиши тўғрисида”ги Низом билан тартибга солинади.

7.9. Акциядор вакили томонидан акциядорлар умумий йиғилишида иштирок этиши ва кун тартибидаги масалалар бўйича овоз бериш тартиби акциядорнинг ўзи билан келишилган ҳолда амалга оширилади.

### **Жамият Қузатув кенгаши.**

7.10. Жамият Қузатув кенгаши Жамият фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади, амалдаги қонунчилик ва Жамият устави билан акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалаларни ҳал этиш бундан мустасно.

7.11. Жамият Қузатув кенгашининг аъзолари акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан бир йиллик муддатга сайланадилар. Жамият қузатув кенгаши аъзоларининг 7 (етти) кишидан иборат.

7.12. Жамият Қузатув кенгашининг ваколат доирасига қуйидагилар киради:

- Жамият фаолиятининг устувор йўналишларини белгилаш;
- Акциядорлар умумий йиғилишининг кун тартибини тайёрлаш ва ўтказиладиган сана, вақт ва жойини белгилаш;

- акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилиши ҳақида хабар қилиш ва йиғилишда иштирок этиш учун жамият акциядорларининг реестрини шакллантириш санасини белгилаш;
- мол-мулкнинг бозор қийматини белгилашни ташкил этиш;
- акциялар чиқариш тўғрисидаги қарор ва эмиссия рисоласини тасдиқлаш;
- аввал рўйхатдан ўтказилган қимматли қоғозлар чиқаришларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш акциялар тўғрисида қарор қабул қилиш;
- Жамият томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- Жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- Жамият ижроия органини тузиш, Бошқарув раиси ва аъзоларини лавозимга тайинлаш, уларнинг ваколатларини муддатидан олдин тугатиш;
- Жамият ички аудит хизматини ташкил этиш ва унинг ходимларини тайинлаш, шунингдек ҳар чоракда унинг ҳисоботларини эшитиб бориш;
- Жамият Тафтиш комиссияси аъзоларига тўланадиган ҳақ ва компенсация миқдори юзасидан тавсиялар бериш;
- Жамият ижроия органининг фаолиятига дахлдор ҳар қандай ҳужжатлардан эркин фойдаланиш ва Жамият Кузатув кенгаши зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун бу ҳужжатларни ижроия органидан олиш. Жамият Кузатув кенгаши ва унинг аъзолари олинган ҳужжатлардан фақат хизмат мақсадларида фойдаланиши мумкин;
- аудиторлик текширувини ўтказиш (мажбурий аудиторлик текшируви бундан мустасно), аудиторлик ташкилотини белгилаш, унинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;
- дивиденд миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби юзасидан тавсиялар бериш;
- қонунчиликда назарда тутилган ҳолларда йирик битимлар тузиш ҳақида қарор қабул қилиш (йирик битим тузиш масаласи бўйича Жамият Кузатув кенгашининг яқдиллигига эришилмаган тақдирда йирик битим тузиш тўғрисидаги масала Кенгашнинг қарорига кўра акциядорларнинг умумий йиғилиши ҳал қилиш учун олиб чиқилиши мумкин);
- қонунчиликда назарда тутилган ҳолларда Жамиятнинг аффилиланган шахслари билан битимлар тузиш ҳақида қарор қабул қилиш;
- Жамиятнинг тижорат ва нотижорат ташкилотлардаги иштироки билан боғлиқ битимларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тузиш;
- Жамиятнинг филиаллари, ваколатхоналари, унитар, шўъба ва тобе корхоналарини ташкил этиш ва тугатиш;
- тафтиш комиссиясининг ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан Жамиятни бошқаришга доир қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан тафтиш комиссиясининг ва ички аудит хизматининг хулосаларини эшитиш;
- Жамиятнинг ижроия органига тўланадиган ҳақ ва (ёки) компенсациялар миқдорларини белгилаш, шунингдек, кўрсатилган тўловларнинг чегараси миқдорини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 28 июлдаги 207–сонли қарори билан тасдиқланган “Давлат улуши бўлган акциядорлик жамиятлари ва бошқа хўжалик юритувчи субъектлар фаолияти самарадорлигини баҳолаш мезонларини жорий этиш тўғрисида”ги қарори билан белгиланган самарадорликнинг муҳим кўрсаткичларига боғлаган ҳолда белгилаш;
- Жамиятнинг келгуси йилга мўлжалланган йиллик бизнес-режасини ҳисобот (жорий) йилнинг 1 декабригача маъқуллаш;
- Жамиятнинг захира фондидан ва бошқа фондларидан фойдаланиш;

- қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш.

7.13. Жамият Кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар Жамиятнинг ижроия органи ҳал қилиши учун берилиши мумкин эмас.

7.14. Жамият Кузатув кенгашининг мажлислари Жамият Кузатув кенгашининг Раиси томонидан унинг ўз ташаббусига кўра, жамият кузатув кенгаши, тафтиш комиссияси аъзосининг, Бошқарув раиси ва ички аудит хизмати бошлиғи талабига кўра чақирилади.

Жамиятнинг 1 фоиздан кам бўлмаган оддий акциялари эгалари (агар мавжуд булса) Кузатув кенгаши мажлисини чақиришни талаб қилиш ва кун тартиби юзасидан таклиф киритиш ҳамда жамият кузатув кенгаши ва тафтиш комиссиясига (тафтишчилигига) бу органнинг миқдор таркибидан ошмайдиган тарзда номзодлар кўрсатиш ҳуқуқига эга.

7.15. Жамият Кузатув кенгашининг мажлисини ўтказиш учун кворум Жамият Кузатув кенгаши аъзоларининг камида 75 (етмиш беш) фоиздан кам бўлмаслиги керак.

7.16. Жамият Кузатув кенгашининг мажлисида қарорлар, мажлисда ҳозир бўлганларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади, мазкур уставнинг 7.17.-бандида кўрсатилган масалалар бундан мустасно. Жамият Кузатув кенгашининг мажлисида масалалар ҳал этилаётганда Жамият Кузатув кенгашининг ҳар бир аъзоси битта овозга эга бўлади.

7.17. Қуйидаги масалалар бўйича қарор Жамият Кузатув кенгаши томонидан бир овоздан қабул қилинади:

- Йирик битим ва аффилиланган шахслар билан битимлар тузиш тўғрисидаги қарорлар;

- Жамият кузатув кенгаши томонидан сиртдан овоз бериш йўли билан (сўров йўли билан) қарорлар қабул қилинганда.

7.18. Жамият Кузатув кенгашининг бир аъзоси ўз овозини Жамият Кузатув кенгашининг бошқа аъзосига беришига йўл қўйилмайди.

7.19. Жамият Кузатув кенгаши аъзоларининг овозлари тенг бўлган тақдирда Кузатув кенгаш томонидан қарор қабул қилишда Жамият Кузатув кенгаши раисининг овози ҳал қилувчи овоз ҳуқуқига эга.

7.20. Жамият Кузатув кенгашининг мажлисида баённома юритилади. Жамият Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлис ўтказилганидан сўнг ўн кундан кечиктирилмай тузилади.

7.21. Мажлис баённомасида қуйидагилар кўрсатилади:

- мажлис ўтказилган сана, вақт ва жой;

- мажлисда ҳозир бўлган шахслар;

- мажлиснинг кун тартиби;

- овоз беришга қўйилган масалалар, улар юзасидан ўтказилган овоз бериш яқунлари;

- қабул қилинган қарорлар.

7.22. Жамият Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлисда иштирок этган Кузатув кенгаш аъзолари томонидан имзоланади, улар мажлис баённомаси тўғри расмийлаштирилиши учун жавобгар бўлади.

7.23. Жамият Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси имзоланган куни Жамиятнинг ижроия органига ижро этиш учун топширилади.

7.24. Агар Жамият Кузатув кенгашининг қарорлари қонунчиликка ёки Жамият уставига зид бўлса, бу қарорлар устидан судга шикоят қилиниши мумкин.

7.25. Жамият Кузатув кенгашининг фаолият олиб бориш тартиби Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни, ушбу Устав ва Жамиятнинг ички ҳужжатлари билан белгиланади.

7.26. Жамият кузатув кенгаши ваколатига киритилган масалалар ҳал қилиш учун Жамият ижроия органига берилиши мумкин эмас.

## **Жамиятнинг ижроия органи – Бошқарув**

7.27. Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик бошқарув ва унинг раиси томонидан амалга оширилади. Бошқарув ваколатига Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик қилишга доир барча масалалар киради, Акциядорлар умумий йиғилиши ва Кузатув кенгашининг ваколатларига киритилган масалалар бундан мустасно.

7.28. Жамият Кузатув кенгаши аъзолари Бошқарув аъзолари бўла олмайдилар.

7.29. Жамият Бошқаруви 5 аъздан, шу жумладан раис ва унинг 4 ўринбосарларидан иборат бўлиб, улар лавозимларга Жамият кузатув кенгаши қарорлари билан тасдиқланадилар. Жамият Бошқаруви аъзоларини тайинлаш тўғрисидаги қарор, одатда, хорижий менежерлар ҳам иштирок этиши мумкин бўлган танлов асосида қабул қилинади.

7.30. Жамиятнинг Бошқаруви аъзолари электр энергетика соҳасида, шу жумладан электр тармоқлари тизимини бошқариш соҳасида малака ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

7.31. Бошқарув ишига раҳбарликни Бошқарув раиси амалга оширади ва ўз ваколатлари доирасида жамият номидан ишончномасиз иш кўришга ҳақлидир.

7.32. Бошқарув раисининг ўринбосарлари ўз ваколатлари доирасида ишончнома асосида жамият номидан иш кўришга ҳақлидирлар.

7.33. Жамият Бошқарувининг ваколат доирасига қўйидагилар киради:

- Жамият акциядорлари умумий йиғилишининг ва кузатув кенгашининг ваколатига кирувчи масалалардан ташқари, жамият фаолиятининг барча масалаларини ҳал қилиш;

- Жамият томонидан мол-мулкни олиш ёки бошқа шахсга бериш ёхуд мол-мулкни бошқа шахсга бериш эҳтимоли билан боғлиқ битим ёки ўзаро боғланган бир нечта битимлар бўйича қарор қабул қилиш, агар бошқа шахсга берилаётган ёки олинаётган мол-мулкнинг баланс қиймати бундай битимларни тузиш тўғрисидаги қарор қабул қилинаётганда жамият соф активлари миқдорининг 15 фоизигачасини ташкил этса, акцияларни ва бошқа қимматли қоғозларни жойлаштириш билан боғлиқ бўлган битимлар бундан мустасно;

- шўъба корхоналарнинг (филиалларнинг) ташкилий тузилмасини ва ходимларининг меъёрий сонини тасдиқлаш;

- жамият ходимларининг меҳнат ҳақини Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодекси, меҳнат ҳақи тўлашга тегишли қонунчилик ва меъёрий ҳужжатлар, жамоа шартномаси (битими) ва жамиятда амал қилувчи бошқа маҳаллий ҳужжатларга ҳамда ходим ва иш берувчи орасида тузилган шартномага мувофиқ, соҳа тариф сеткаси асосида белгилаш.

7.34. Жамият Бошқаруви раиси ваколатларига қўйидагилар киради:

- жамият акциядолари умумий йиғилиши ва Кузатув кенгаши томонидан қабул қилинган қарорлар ижросини ташкил этиш.

- Мазкур Устав ва жамият Ижроия органи тўғрисидаги низомига асосан унга берилган ваколатлар доирасида Жамиятнинг ишига раҳбарлик қилиш;

- Ишчи ва ходимларга иш ҳақи ва мукофотлар миқдорини белгилаш;

- Жамият номидан ишончмасиз иш юритиш ва унинг манфаатларини химоя қилиш;

- Жамият номидан кундалик хўжалик фаолиятини юритиш жараёнида тузиладиган битимлар тузиш;

- Жамиятнинг филиали ёки ваколатхонаси раҳбарини тайинлаш ва лавозимидан озод қилиш;

- ходимлар штатларини тасдиқлаш, ходимларни (ишчиларни) ишга қабул қилиш, улар билан меҳнат шартномаларини тузиш ва бекор қилиш, уларга нисбатан

интизомийжазо чораларини кўллаш, ходимлар томонидан меҳнат ва ижро интизомига риоя қилинишини таъминлаш;

- Жамият номидан амалдаги қонунчиликка асосан ишончномаларни бериш;
- Жамиятнинг барча ходимлари томонидан бажарилиши мажбурий бўлган буйруқва фармойишлар чиқариш ва кўрсатмалар бериш;
- Ўз ваколатлари доирасида Жамиятнинг самарали ва барқарор ишлашини таъминлаган ҳолда унинг жорий фаолиятига раҳбарлик қилиш;
- Жамиятда бухгалтерия ҳисоби юритилишини ташкил этиш, шу жумладан эълон қилиш мақсадида Молиявий ҳисоботлар халқаро стандартларига трансформациясини таъминлаш;
- Қонун ҳужжатларига мувофиқ Жамият фаолиятига доир маълумотларни ошкор қилиш;
- Йилик ҳисоботлар ва бошқа молиявий ҳисоботлар тегишли органларга ўз вақтида тақдим этилишини, шунингдек акциядорларга, кредиторларга ва бошқа олувчиларга юбориладиган Жамият фаолияти тўғрисидаги маълумотлар тақдим этилишини таъминлаш;
- Жамият архиви ишини ташкил этиш ва ундаги ҳужжатлар бутлигини таъминлаш;
- Амалдаги қонун ҳужжатларига ҳамда Жамият ички ҳужжатларига риоя қилиш;
- Амалдаги қонун ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа ваколатлар ҳам берилиши мумкин. Бошқарув камида бир ойда бир марта йиғилади. Бошқарув мажлисида Бошқарув аъзоларининг камида 60 (олтмиш) фоизи қатнашганда, Бошқарув мажлиси ваколатли ҳисобланади. Бошқарув мажлисида баённома юритилади, у Бошқарув Раиси томонидан, Раис узурли сабабларга кўра иштирок этмаган тақдирда мажлисга раислик қилган шахс томонидан имзоланади.

7.35. Бошқарув ўз аъзоларининг кўпчилик овози билан қарорлар қабул қилади. Овозлар тенг бўлган ҳолларда раиснинг овози ҳал қилувчи бўлиб ҳисобланади.

7.36. Бошқарув Жамиятга нисбатан қонунчилик ва ушбу Устав томонидан, шунингдек Жамият Кузатув кенгаши томонидан ўрнатилган барча талабларга риоя қилиши шарт.

7.37. Бошқарув раиси ва аъзоларини лавозимларидан озод қилиш Жамият Кузатув кенгаши қарори ва (ёки) акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорлари билан амалга оширилади.

7.38. Жамият кузатув кенгашининг аъзолари, жамият бошқарув раиси ва бошқарув аъзолари, шунингдек ишончли бошқарувчи ўз ғуқуқларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда жамиятнинг манфаатларини кўзлаб иш тутиши ҳамда белгиланган тартибда жавобгар бўлиши лозим.

7.39. Агар бошқарувнинг бир неча аъзолари жавобгар деб топилса, улар жамият олдида солидар жавобгар бўлади.

7.40. Жамиятга зарар етказилишига сабаб бўлган қарорга овоз беришда иштирок этмаган ёки ушбу қарорга қарши овоз берган жамият бошқарув аъзолари жавобгар бўлмайди.

7.41. Жамият ёки у жойлаштирган акцияларнинг хаммаси бўлиб камида бир фозига эгалик қилувчи акциядор (акциядорлар) жамиятга етказилган зарарларнинг ўрнини қоплаш тўғрисидаги даъво билан жамиятнинг кузатув кенгаши аъзоси, бошқарув аъзоси, шунингдек ишончли бошқарувчи устидан судга мурожаат қилишга ҳақли.

7.42. Суд жамиятнинг кузатув кенгаши аъзосини, бошқарув раисини ёки бошқарув аъзосини жамиятга мулкый зарар етказганликда айбдор деб топган тақдирда, ушбу аъзонинг, бошқарув раисининг ёки бошқарув аъзосининг ваколатлари суднинг қарорига кўра, уларнинг хўжалик жамиятларида раҳбарлик лавозимини эгаллаши тақиқланган ҳолда бир йилдан кам бўлмаган муддатга тугатилиши мумкин.

7.43. Жамиятнинг кузатув кенгаши аъзоси, бошқарув раиси ёки бошқарув аъзоси, шунингдек ишончли бошқарувчи жамиятга чалғитувчи ахборот ёки била туриб ёлғон ахборот тақдим этганлиги ёхуд ўзлари ёки ўз аффилиланган шахслари томонидан фойда (даромад) олиш мақсадида йирик битим тузишни ва (ёки) йирик битим тузиш ва (ёки) аффилиланган шахслари билан битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилишни таклиф этганлиги натижасида етказилган зарар учун жавобгарликка тортилиши мумкин.

## **VIII. ЖАМИЯТ ФАОЛИЯТИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ**

### **Тафтиш комиссияси.**

8.1. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини назорат қилиш учун акциядорларнинг умумий йиғилиши тафтиш комиссиясини бир йил муддатга сайлайди. Жамият тафтиш комиссияси 3 (уч) кишидан иборат.

8.2. Жамият тафтиш комиссияси аъзоларига доир малака талаблари акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан белгиланади. Айни бир шахс Жамиятнинг тафтиш комиссияси таркибига кетма-кет уч мартадан ортиқ сайланиши мумкин эмас.

8.3. Тафтиш комиссияси амалдаги қонунчиликка мувофиқ акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши чақирилишини талаб қилишга ҳақли.

8.4. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш тафтиш комиссиясининг, акциядорлар умумий йиғилишининг, жамият кузатув кенгашининг ташаббусига кўра ёки жамият овоз берувчи акцияларининг камида беш фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра жамият кузатув кенгашини олдиндан хабардор қилиш йўли билан бир йиллик ёки бошқа давр ичидаги фаолият яқунлари бўйича амалга оширилади;

8.5. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш яқунларига кўра жамиятнинг тафтиш комиссияси хулоса тузади, бу хулосада;

- Жамиятнинг ҳисоботларида ва бошқа молиявий ҳужжатларида кўрсатилган маълумотларнинг ишончлилигига баҳо беради;

- бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисоботни тақдим этиш тартиби бузилганлиги, шунингдек молия-хўжалик фаолияти амалга оширилаётганда қонун ҳужжатлари бузилганлиги фактлари тўғрисидаги ахборотни кўрсатади;

- Жамиятда аффилиланган шахслар билан тузилган битимлар ёки йирик битимлар мавжудлиги, шунингдек қонун ҳужжатларининг ва Жамият ички ҳужжатларининг бундай битимларни тузишга доир талабларига риоя қилиниши тўғрисидаги ахборот кўрсатилиши шарт;

8.6. Жамият тафтиш комиссиясининг ёзма талабига кўра, Жамият ижроия органида мансабни эгаллаб турган шахслар Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги ҳужжатларни тафтиш комиссиясига тақдим этиши шарт.

8.7. Жамият тафтиш комиссияси фаолиятининг тартиби акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тасдиқланадиган “Жамият тафтиш комиссияси тўғрисида”ги Низомда белгилаб қўйилади.

### **Ички аудит хизмати.**

8.8. Жамият ички аудит хизмати жамият Кузатув кенгашига ҳисобдордир.

8.9. Жамиятнинг ички аудит хизмати жамиятнинг ижроия органи, филиаллари ва ваколатхоналари томонидан қонун ҳужжатларига, жамият уставига ва бошқа ҳужжатларга риоя этилишини, бухгалтерия ҳисобида ва молиявий ҳисоботларда маълумотларнинг

тўлиқ ҳамда ишончли тарзда акс эттирилиши таъминланишини, хўжалик операцияларини амалга оширишнинг белгиланган қоидалари ва тартиб-таомилларига риоя этилишини, активларнинг сақланишини, шунингдек Жамиятни бошқариш юзасидан қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилишини текшириш ҳамда мониторинг олиб бориш орқали жамиятнинг ижроия органи, филиаллари ва ваколатхоналари ишини назорат қилади ҳамда баҳолайди.

Шунингдек, Ички аудит хизмати жамиятдаги ички назоратни, шу жумладан, 50 фоиздан зиёд улуши Жамиятга тегишли бўлган юридик шахслар билан ўтказилган операциялар устидан назоратни амалга оширади.

8.10. Қўйидагилар ички аудит хизматининг асосий вазифалари ҳисобланади:

Жамият Кузатув кенгашини ишончли ахборот билан таъминлаш ва ички аудит амалга оширилиши натижалари бўйича жамият фаолиятини такомиллаштиришга доир таклифларни тайёрлаш;

ички аудит жараёнида аниқланадиган камчиликларни бартараф этиш юзасидан жамият бошқарув органига тавсияларни тезкорлик билан киритиш, уларнинг бартараф этилишини назорат қилиш.

8.11. Қўйидагилар ички аудит хизматининг асосий функциялари ҳисобланади:

ҳар йили Жамият Кузатув кенгаши томонидан тасдиқланадиган режага мувофиқ текширишлар ўтказиш йўли билан ички аудитни амалга ошириш (ҳар чоракда ва ҳисобот йили яқунлари бўйича);

- тузиладиган хўжалик шартномаларининг қонун ҳужжатларига мувофиқлиги юзасидан экспертиза ўтказиш;

- бухгалтерия ҳисобини юритишда ва молиявий ҳисоботни тузишда корхонанинг таркибий бўлинмаларига методик ёрдам бериш, уларга молия, солиқ, банк қонунлари ва бошқа қонун ҳужжатлари масалалари бўйича маслаҳатлар бериш;

- техник топшириқларни ишлаб чиқишда, ташқи аудиторлик ташкилотларининг таклифларини баҳолашда ҳамда аудиторлик текширишларини ўтказиш учун ташқи аудиторлик ташкилотини танлашда тавсияларни тайёрлашда жамиятнинг кузатувчи кузатув кенгашига кўмаклашиш.

8.12. Жамиятнинг ички аудит хизмати:

- тасдиқланган бизнес-режа бажарилишини;

- корпоратив бошқариш принципларига риоя қилинишини;

- бухгалтерия ҳисоби ва молиявий ҳисобнинг ҳолатини;

- солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар тўғри ҳисоблаб чиқилиши ва тўланишини;

- молия-хўжалик фаолиятини амалга оширишда қонун ҳужжатларига риоя этилишини;

- активларнинг ҳолатини;

- ички назоратнинг ҳолатини текширади ва уларнинг мониторингини олиб боради.

8.13. Жамиятнинг ички аудит хизмати ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланадиган тартибга ҳамда Жамият кузатув кенгаши томонидан тасдиқланган низомга мувофиқ амалга оширади.

### **Аудиторлик ташкилоти.**

8.14. Акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига асосан жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини аудиторлик текширувидан ўтказиш учун танлов асосида аудиторлик ташкилоти жалб этилади.

8.15. Аудиторлик ташкилоти жамият билан тузилган шартномага мувофиқ қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жамият молия-хўжалик фаолиятининг текширилишини амалга оширади ва унга аудиторлик хулосасини тақдим этади.

8.16. Аудиторлик ташкилоти жамиятнинг молиявий ҳисоботи ва жамият фаолияти билан боғлиқ бошқа ахборотлар ҳақида нотўғри хулосаси оқибатида етказилган зарар учун Жамият олдида жавобгар бўлади.

## **IX. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР**

9.1. Жамият Бошқаруви ўз ваколатлари доирасида мазкур уставга киритиладиган барча ўзгартириш, қўшимчаларни ёки Жамиятнинг янги таҳрирдаги уставини Ўзбекистон Республикасининг тегишли давлат органида белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказиши.

9.2. Жамият уставига киритилган ўзгартиришлар ва қўшимчалар ёки Жамиятнинг янги таҳрирдаги уставини учинчи шахслар учун улар давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан бошлаб, қонунчиликда белгиланган ҳолларда эса давлат рўйхатидан ўтказувчи орган хабардор этилган пайтдан эътиборан кучга киради.

9.3. Агар мазкур уставни бирон бир қоида ёки қўшимча йўқотган бўлса, бу қоида бошқа қоидаларни тўхтатиш учун сабаб бўлмайди.

9.4. Агар Ўзбекистон Республикасининг қонунчилик ҳужжатларида мазкур уставда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилик ҳужжатлари қоидалари қўлланилади.

9.5. Устав бўйича келиб чиқадиган барча низо ва келишмовчиликлар акциядорларнинг ўзаро келишуви йўли билан амалдаги қонун ҳужжатлари ва ушбу уставга асосан ҳал қилинади. Низо ва келишмовчиликларни музокаралар йўли билан ҳал қилиш имконияти бўлмаган тақдирда улар тегишли равишда суд орқали ҳал қилинади.

9.6. Мазкур Устав ва унинг киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда давлат рўйхатига олинган вақтдан бошлаб кучга киради.